

Бисмиллагъи ррягъмани ррягъим!

АССАЛАМ

www.assalam.ru

НА ТАБАСАРАНСКОМ ЯЗЫКЕ

МУСУРМНАРИН ГАЗАТ

№3 (64) март 2009-ну йис. / Раби-уль-авваль 1429 / Табасаран члалниинди вазлик саб ражну угубчлвур. Къимат 15 манат

РАБИ 'УЛЬ – АВВАЛИН 12 ИХЪ ПАЙГЪАМБАР БАБКАН ГЪАХЪИ ЙИГЪ ВУ

Нумуна гъадабгъуз лайикълу кас

Мугъяммад Пайгъамбар ﷺ ужувлар кайи пайгъамбар ва успагъи кас вуди гъахъну: дугъан уьмур ва чаз айи хусуси хасият жигъатнаан вари инсаниятдиз нумуналу кас вуйи. Мединайиъ дугъу тешкил гъаплу мусурмнарин жямаятлугъ вари инсаният гъаддихъна чалишмиш хъуз лайикълу нумуна вуйи. Думу миллионариинди мусурмнарин нумуналу кас ву. Дурари дугъан уьмрихъан чпиз нумуна гъадабгъуз чалишмиш шула: Аллагъу Тааълайиз дюъйир урхуз, жиклуз, палат алабхъуз, Пайгъамбари ﷺ аплруганси иплруб къабул аплуз.

АС-САЛАМ-ФОТО

райидар! Учвур дугъина салават урхай». (33:56)

Аллагъди Гъаънайир ﷺ Мединайиъ накъвдик (никърик) кивна, Аъйшайин (р.аъ.) хулаъ. Гъийин вахтна миллионариинди мусурмнар дугъан накъвдихъна (никърихъна) гъягъюру, дугъаз салават урхуру ва дугъан шафааът ккун аплуру.

Иллагъки гъадму лайикълу касдиз, Мугъяммад Пайгъамбариз ﷺ, ихъ деврин ургубпи аьсриъ Жабраил малаикдилантина ﷺ Аллагъди мусурмнарин варитлан аьхю Биклуб – Къуръан гъаплу.

Гъаддиъ гъядисйир чпи арайиз гъафи къайдайинди тувнадар. Гъадму саягъ анжагъ ярхи ихтилатнаъ ясана романдиъ шули аьдат ву. Дидин текст 6236 аятдикан ибарат ву, дурар 114 сурайиз жара дапна.

Къуръан инсаниятдин тарихнаъ ялгъуз саб дафтар ву, думу сабпи гафналан хъюгъну аьхиримжи гафниина гъайизкъан фикирнаъ гъибтлуб ву. Дюньяйиъ Къуръан къваъланди эзбер дапнаи агъзариинди инсанар а. Дурариз хуффазар клуру (ялгъуз къадарнаъ - гъяфиз). Пайгъамбар ﷺ йиклайиз

улихъна гизаф къадар агъзариинди жилариз ва дишагълийрииз Къуръандин текст къваъланди эзбер дубхънайи, хъа амма думу биклбан саягънииндира арайиз дупнайи. Гъидин вахтна Къуръандиъ дупнайи гизаф къадар илмин терефар илми чав тасдикъ дапна.

Гъидин йигъазкъан Къуръандин текст дигиш дубхънадар, фицики Аллагъди ﷺ думу уьбхювал Чаина гъадабгъна. Гъаци вуйивал гъидин деврин ахтармиш аплрудари компютерин кюмекниинди шагъидвал аплура.

КАЛЕНДАРЪ

Аллагъди Гъаънайир Мугъяммад Пайгъамбар ﷺ бабкан гъахъи йигъ къайд гъаплунхъа.

Гъадму багъалу касдихъна – Аллагъди Гъаънайирхъна ﷺ гъюрмат уьбхюб метлебниинди мусурмнари неинки гъадму йигъан тяриф аплуру, хъа вари вазра адлу вазси гъисаб аплуру. Дюньяйин жилиин Мугъяммад Пайгъамбартан ﷺ артухъди лайикълу ва гъюрматлу кас гъахъундар ва хъидар- Аьбдулагъдин ва Аминатдин бай, Меккайиъ бабкан гъахъир ва Мединайиъ накъвдик (никърик) кивур. Дугъу ухъухъна

Раби-уль-авваль

АС-САЛАМ-ФОТО

Ислам гъабхну-гъякълу ва дюзвал улупру дин.

Иллагъки мусурмандиндин адлувал ва тьсирлувал йислан-йисаз къувватлу шула. Гъаму динди 1400 йислан зиина вуйи вахтна Аллагъ ﷺ Сар вуйивал ва Мугъяммад Дугъу Гъаънайи Пайгъамбар вуйивал тасдикъ аплура. ➤ 5

НУМРАЙИЪ:

2 Пайгъамбарин ﷺ Уьмур Ухъуз Нумуна Ву

Аллагъди Гъаънайир

3 Хайирлу Сюгъбат

Абу Бакар Сиддикъ

4 Тербийяйкан Улхухъа

Мевлюд

6 Ичв Бицидариз

Ислам диндин дарсар

7 Халагъ мажлис тешкил гъапну

АПІРУ ЛЯХНАРИКАН УЖУБСИБ АЛЛАГЪ
БАДАЛИ ККУН ХЪУВАЛ ВА ДАККУН ХЪУВАЛ ВУ

ГЪЯДИС

ПАЙГЪАМБАРИН УЪМУР УХЪУЗ НУМУНА ВУ

Аллагъди Гъаънайир

Вазлин календариз (571 й.) асас духъну, гъаму йисандин 9 – пи март (Раби 'уль – аввалин 12-пи йигъ) Аллагъди Гъаънайи ихъ Мугъяммад Пайгъамбар бабкан гъахъи йигъ ву (Мавлид ан – Наби).

Ас-Салам-фото

Пайгъамбарин мистан улихъ

Гирами мусурман чвийр ва чйир!

Магъа раби уль – аввальра улубкъну – думу 1400-дихъна йис мидиз улихъна Аллагъди халкъ гъаплу варитан ахью яратмишарикан сар, ихъ гирами ва камаллу Мугъяммад Пайгъамбар бабкан гъахъну.

Дугъриданра, Мугъяммад Пайгъамбар Аллагъу Тааълайин варитан ихтибарлу ва Дугъан ккуни пайгъамбарарикан ву. Ухъу гъудган аплруган, джуйир урхруган «Аллагъ сар, Мугъяммад Пайгъамбар гъахъ ву», клури шулхъа. Гъаддиз Мугъяммад Пайгъамбарин уъмрикан гъарсар мусурман касдиз лапра ужуйи аьгъяди ккунду.

Мугъяммад, Пайгъамбар пайгъамбарарикан ахиримжи вуди халкъ гъаплу ву. Дугъан къяляхъ сарун гъич сар пайгъамбарра бабкан гъахъундар ва хъидар. Дугъу Аллагъу Тааълайин вакилвалин буржи тамам гъаплу ва думу имбу пайгъамбарарин марццивалин клялиб ву.

Мугъяммад Пайгъамбар итни йигъан раби-уль-аввалин 12-дъи, филин йисан (христианарин гъисабаринди 570-пи йисан 20-пи апрелиъ) Меккаийъ, къурейшитарин тухумдиан вуйи Гъяшимдин хизандиъ бабкан гъахъну.

Дугъан гагайиз Абдуллагъ клуйи, дадайиз – Аминат. Думуган Аравияийъ айи аьдатариз асас духъну, къюд йис хъайизкъан вуйи вахтна Саад клуру тухмарикан вуйи Гъялимат клуру хпири дугъаз чан мухрилан никк тувру.

Пайгъамбарин гага къанна хъуд йисаь ади кечмиш шулу, бицир кади къюб вазлилан, хъа дада йиклуруган балин йирхъуд йисра дубхънадайи. Думу йикбалан къяляхъ къюд йисан Мугъяммад чан аба Абдул - Муталибдихъ яшамаш шулу. Дугъан миржид йис гъабхъиган, абара йиклуру. Хъасин думу чан гагайинди вуйи халу АбуТалибди чакъна гъадагъуру.

Мугъяммад зегъмет зигбахъна лапра ухти вердиш шулу, мекканлуийрин чарвийрихъ гъушну. Лапра ухти, бицигандин вахталан хъюгъну думу камаллу,

гъахъвал ккуни, ихтибарвализ умудлу, хъюгъвал клулиз адабгъру, чан гаф тасдикъ аплру, эдеблу, намуслу, гъич саб жорейин гъалатлар дараплру фикирлу бай вуди гъахъну.

25 йис яш гъабхъиган Мугъяммадди адлу ачни дишагъли Хаджидин теклифниинди думу чаз хпирди гъадагъуру. Гизаф къадар адлу ксариз Хаджид чпиз хпирди гъадагъуз ккундийи, амма дугъу разивал тувундайи.

Мугъяммад чан ватанагълийрин арайиъ намуслу, умудлу касси адлу духънайи, дугъу гъич саб вахтнара кучлал аплурдайи.

Сабпи ражну Мугъяммаддин аьндарвалин ляхин чан 40 йис дубхънайиган (христианарин гъисабаринди 610-пи йисан) ашкар гъабхъну. Хира клуру дюрхъяз нубатнан ражну гъафиган, саб дупну Жабраил малаик гъюру ва буйругъ аплру: «Икра!» (Урх!). Мугъяммадди жаваб тувру: «Узуз урхуз аьгъдарзуз», - дугъаз, дугъриданна, урхуз аьгъяди гъабхъундар. Малаикди чан буйругъ текрар аплру, хъа дугъу цийиклултган гъациб жавабра тувру. Шубубпи ражну Жабраили клуру: «Урх, Первердигарин ччвурнахъан...»

Мугъяммадди гъадму гафар текрар аплру ва дурар чан къвак гъидикганси шулу. Жабраили Мугъяммаддиз пайгъамбар вува, Аллагъди Гъаънайир вува, клури гъапну.

Гъаддихъанмина малаик Жабраилихъанмина Мугъяммад Пайгъамбарихъна Къуръан тувнайивал гъисаб аплру. Гъадму ляхин 23 йисан давам гъабхъну. Лазим гъабхъи гъяларий, джунъийин аьгъвалат-

Ас-Салам-фото

"Хираъ" клуру дагъдин

наз дилигну, Къуръан инсаниятдиз паяриинди ачмиш шули гъабхъну.

Мугъяммадди лапра къаназ ва аьгъ аплбан джюшар алахъури Ислам тарабгъуз, дидин ад за аплуз хъюгъну. Къурайшитар пайгъамбариз къаршуди удучвури гъахъну, фицики дурариз чпин къурулушдин диб ва аьдатар члур аплрувализ къурху айивал аьгъю дубхънайи. Мугъяммаддиз ва сарпи мусурманариз илзигури, дугъан ччвур искан аплури ва элегури гъахъну.

Дугълан футнийир аплури, шаир, фалабахан, аьмалдар, жинарихъди аьлакъа айир ву, клури гъахъну. Къафирари чпиз айи вари къуватар ва мумкинвалар дугъу тарабгъуз хъюгънайи диндиз къаршуди гъагъбаз жалб аплуйи. Дугъ'ин аьлхъюри, дугъ'ин бицидар, фикирсузар ва дишагълийир алаури, дугъахъинди гъванар ккатлахъури, думу йиклуз къаст аплури гъахъну. Мугъяммадди ва дугъан терефкрари Аллагъ ва Дугъан дин бадали варибдин аьгъ аплуйи.

Дугъан аьндарвалин ляхнар ашкар гъахъихъанмина йицисадийисна гъац! гъахъиган, Аллагъу

Ас-Салам-фото

Пайгъамбарин мист

Тааълайи думу Завариз гъахуру. Сифте Аллагъди думу йишвандин вахтна Меккаийан Иерусалимдиз, Байтул Мукъаддасдин мистаз, гъахуру, хъасин завариз адауру. Душ'ин дугъаз гизаф къадар аьламатар улупуру, дугъаз чпин нягъахъ ляхнариз, чпи деету гъалатлариз лигну жаза гъадабгъурайидар гъаркъну, пайгъамбарарихъди гъюрушмиш гъахъну, дугъаз Аллагъдин гизаф къадар жинивалар ашкар гъаплу, дурарикан дугъу сарун гъич саризра гъапундар. Думу Аллагъди гъич саркъана адрау завун аьршдиз адаьну ва гъаддихъди сабси Аллагъди дугъаз саризкъан дараплру асас гъюрмат гъаплу.

Христианарин гъисабаринди 622-пи йисан, Пайгъамбар бабкан гъахъихъанмина 13-пи йис дубхънайиган, Аллагъу Тааълайин амриинди ва ихтиярниинди сифтейин мусурманарихъди Мугъяммад Пайгъамбар Меккаийан Ясрибдиз гъагъюру, хъасин дидиз Пайгъамбарин шагъур - Медина клуру ччвур тувну. Гъадмуган къючмиш гъахъихъанмина (аьраб члалниинди «гъижра») мусурманари йискъубан вахт гъисаб аплуз хъюгъна.

Сарпи мусурманаринна къафирарин (динсузарин) арайиъ гизаф къадар дявийр ва кчлхбар клули гъушну. Ислам яваш-явашди Аравияийн полуостровдиина тарабгъуз хъюбгъру. Пайгъамбари инсанариз ислам дин улупуру, дидин вазифийрикан ва мажбурнайирикан ктибтуру, къадагъа дапнайи терефарикан улхури гъахъну, къюби джунйиризра хайирлу ляхнарикан хайирлу рякъар ашкар аплуйи, инсанариз гизаф къадар аьламатар улупуру (мьюжизат). Фикирлу инсанар Пайгъамбарин рякъюьди гъагъюри гъахъну. Гъижрайин къяляхъ йицлуд йислан Мугъяммад Пайгъамбари тарабгъу дин Аравияийн вари полуостровдиин варитан асасуб ва агъавал чан хлиз гъадабгънайиб вуди гъабхъну

Мугъяммад Пайгъамбар инсанарин арайиъ ислам дин бегъемди тарабгъбан къяляхъ 63 йисандин яшнаь ади кечмиш шулу (гъижрайин йицлудпи йисан, раби уль – ав - валин вазлин 12-пи йигъан) ясана христиан календаринди 632-пи йисан. Мединаийъ кечмиш гъахъир гъадушваь накъвдик кивру, чан хпир Аьйшатдин хулаь, Пайгъамбарин мистан багахъ. (Гъамусаьт Пайгъамбарин мист яркъу дапна ва дугъан никъ (накъв) мистан гъац! къяляъ дубхъна).

Пайгъамбарин ляхин давам гъаплариз аьсгъябар клуру. Гъадрарикан варитан машгъур аьсгъябар вуди Абу-Бакар, Уьмар, Уьсман ва Аьли гъисаб аплура, дурар хъасин зиихъ улупнайи къайдайинди халифар гъахъну (Пайгъамбарин заместителар), яни мусурманарин улихъ хъайидар. Дурар тарихдиъ ихъ дин гъахълуди хъаплу халифар вуди гъузру, фицики дурари мусурман дин ва Исламдин тлалабар бегъемди гъуркпри хъапри гъахъну.

Гъит Алагъу Тааълайи ухъуз Мугъяммад Пайгъамбари улупу рякъюьди гъагъюз амур аплри ва къюмек туври!

(«Мусурман диндин бинийр» клуру китабдиан. Сабпи пай. Мусурман диндин умуми улупбар...)

ХАЙИРЛУ СЮГЪБАТ

Абдулмалик МЯГЪЯМЕДБЕГОВ

АБУ БАКАР СИДДИКЪ

Абу Бакар (Бакр) Абдулла бин Абу Какланата Амирин бай ву. Дугъан тухмар Пайгъамбарин ۞ тухмарихъди аьлакьа айидар вуди гъахъну. Абу Бакар (гъит Аллагъ ۞ дугъкан рази ишри!) Пайгъамбар бабкан гъахъи кьюд йислан бабкан гъахъну (дугъаз ислягъвал!). Думу гъюрматлу уьмриъ яшамиш гъахъну ва ужудар гъиллигъарин бинайиин алди тербияра гъадабгъну. Думу аьхю гъюрмат айи кас вуйи, алвер апъбиин машгъул вуйи кас вуди гъахъну.

Абу Бакар ۞ Мугъяммаддихъди (учв Пайгъамбар хъайиз улихъна) дуствалин аьлакьйриъ айир вуйи. Ва Аллагъу Тааьлайи думу адлу гъапган думу жиларин арайиъ сифте вуди Ислам къабул гъаплур вуди гъахъну. Пайгъамбари ۞ гъаплу: «Фунур касдиз вушра Исламдихъна узу дих аплурган, Абу Бакарин гъайри имбудари явшивал улупуйи». Абу Бакар Ислам къабул апбалан къаляхъ дугъу чан гъардшариз ва дустариз - къурайшитариз Исламдихъна дих аплур гъахъну. Гизаф аллагъарихъ хъугърудари Ислам дин къабул гъаплу чпин луклариз жаза тувруган (гъякълувалин рякъан удучлван бадали) Абу Бакар жумартвал улупнийи, фицики Аллагъдин ۞ хатирнаан гъадму луклар масу гъадагъбинди. Гъадрарин арайиъ Билял бин Раббагъра ади гъахъну - Пайгъамбарин ۞ муэдзин – будун) ва Амир бин Фагъиратра.

Абу Бакар чан риш Аьйша Пайгъамбариз ۞ шувшди хъаьну ва думу Пайгъамбарихъди ۞ сатлиди дугъан вари кчлхбарихъ иштирак гъахъирра ву ва аьхиримжи кчлхбаъ думу Пайгъамбарин пайдагъ гъабхур вуди гъахъну. Пайгъамбари ۞ Абу Бакар мусурмарихъди урчлвдпи йисан гъадиз гъягъбан теклиф аплур. Пайгъамбар ۞ ищурри гъахъи вахтна дугъаз мусурмарихъди гъудган аплуз табшурмиш аплур яни имамвал аплуз. Дугъаз гъациб ихтибар аплувал дугъахъна аьхю гъюрмат айивалин лишан вуйи.

Абу Бакар веледар айи. Абдуллагъдиз Таифдиъ женг гъабхурайиган зийнар аплур, Абу Бакар гъюкум гъабхайиз улихъна думу кечмиш гъахъну. Гъацира дугъан веледарикан Асма (Зубайра бин Аввамдин хпир), хъа гъацира Аьбдурягъман ва дада Аьйша, хъа гъацира Мугъяммад. Дугъу халиф Аьли бин Талибдин вахтари Египетдин гъюкум гъабхуради гъахъну, хъа Абу Бакар кечмиш гъахъихъан дугъаз Умму Кульсум ччур тувнайи риш бабкан шулу. Абу Бакар (гъит дугъкан Аллагъу Тааьла рази ишри!) Лизи калбарин, ипни жандкин инсан вуди гъахъну. Абу Бакар халиф гъахъи вахтна думу Санакидиъ яшамиш шулу (Мединайин тинади вуйи район-

диъ) ва думу саки гъар йигъан ликриъди гъягъюри гъахъну, хъа йирхъуб ваз улудчлвалан къаляхъ думу чан хизандихъди Мединайиз гъюру, дугъу гъацира алверчивалин ляхинра дипру (дугъан алверчивал чан хизан уьхъюз вуйи мадар вуди гъабхъну).

Заббат бин Мугъсинди ихтилат гъаплу: «Халиф Уьмран девриъ Басрайин гъякимдар Абу Муса Ашари вуди гъахъну ва хутба урхру вахтна Абу Муса Ашарийи Аллагъдин ۞ тьярифар гъаплу, Пайгъамбариз ۞ ужудар гафар гъаплу ва Уьмар ибн Хатабдиз дюаъ урхуз хъюгъну. Гъаци аплували узук хъял каплу ва гъуджвнийза, ва гъапнийза: «Гъаз уву диндин аьгъювалар жигъатнаан думутлан зади вуйи дугъан дуст гъитунва?» Гъадмуган Абу Муса Ашарийи халиф Уьмраз кагъаз биклур, Заббат бин Мугъсиндилан аьрз аплур ва думу къаршуди удучлвара, клури. Ва думуган Уьмар ибн Хатабди дугъаз чахъна дих аплур. Думу халифдихъна гъафиган, ракнарар кучру, халифди фуж вува? клури гъерхру ва дугъу «узу Заббат бин Мугъсин вуза», клуру жаваб тувру. Дугъу халиф Уьмраз чав кагъзик дидикнайи фикрар ачухъ аплур.

Халиф Уьму ишури клуру: «Аллагъдинди ху аплураза: Абу Бакарин сад йишвна сад йигъ Уьмартлан ва дугъан хизантлан ужу ву. Йишвандин вахтанан гъякнаан ктибтузавуз? - гъамци гъапиган, Забатди жаваб тувру: «Кидибтава».

Йишвандин вахтанан гъякнаан улхуруш, Пайгъамбариз ۞ гизаф аллагъарихъ хъугърударихъан (язычничарихъан) гъудучлвну, йишвандин вахтна Меккайин удучлвну гъягъюз ккун шулу ва гъадрарихъан гъудучлвну гъягъюрайиган дугъахъди Абу Бакар гъягъюру ва думу рякъюди гъягъруган гагъ Пайгъамбарин ۞ улихъди, гагъсана дугъан къаляхъди гъягъюру, хъасин Пайгъамбарин ۞ арччул ва хъасин гагул терефаризди дийигъури гъахъну. Думуган Пайгъамбариз ۞ клуру: «Уву гъаплрава, увуз фу дубхъна, Абу Бакар? Муганайиз дараплру ляхнар аплурава ки».

Абу Бакар жаваб тувру: «Эй Аллагъди Гъаьнайир ۞ узу увъин фуж – вуш алжагъуз мумкинвал айиваликан фикрар аплураза ва яв улихъ дийигъураза, хъергнаиваликан киваин гъабхъиган, яв къаляхъди гъягъюрза ва бязи вахтари арччул ва гагул терефарихъанди, уву бадали гучлурзуз».

Гъадму йишван Пайгъамбарин ۞ ликариин алидар ккадахъуру (члур шулу) ва думу гъяцли ликарихъди гъягъюз хъюгъру. Абу Бакар Пайгъамбар гъяцли ликарикди гъягъюрайивал гъябкъиган, дугъу Пайгъамбар ۞ чан къяльин илитуру ва дугъахъди сатлиди думу дюрхъсиб члурдаз хъуркъайизкъан жаргъури гъягъюру. Абу Бакар Пайгъамбариз ۞ клуру: «Сифте узу гъадму члурдазди учлвдиза, хъасин - уву. Нагагъ гъадушваъ увуз зарар кайиб аш, хай хъибдар, гъит шлу зарар узус ишри». Абу Бакар гъадму члурдазди учлвру ва дугъаз гъа-

душваъ гъич фулкара гъябкъюндайи. Хъасин дугъу Пайгъамбар ۞ чан къяльин илитну гъадушваз гъахуру. Вуйиштлан, члурдаъ битлар ва скорпионар ади гъахъну. Гъадмуган Абу Бакар гъадрар айи урхъниин чан лик илитуру, фицики дугъаз гъадушвван битл удучлвну Пайгъамбариз ۞ зарар тувиди клуру фикрарикди. Гъадму вахтна битлру Абу Бакариз къацл аплур ва ицру аплувалин аьзиятнаан дугъан гарцллан исина нивгъарин литнар гъягъюз хъюгъру. Думуган Пайгъамбариз ۞ клуру: «Эй Абу Бакар, дерд- хажалат мизиган. Гъякълу ву, Аллагъ ۞ ухъухъди хъа». Аллагъу Тааьлайи Абу Бакариз сабурвал гъаплур.

- Ари му гъадму йишв вуйи,- клуру Уьму.

Хъа дугъан йигъкан улхуруш, думу Пайгъамбар ۞ кечмиш гъахъи йигъ ву. Аьрабар диндихъан гъудучлвнийи ва гъадрарикан бязидари клури гъахъну: «Учу закат тувидарча». Гъадмуган дугъахъна Уьмар гъюру ва клуру: «Эй Пайгъамбарин гъюкмар клули гъахурайир. Гъадрарихъна уву гъюдлиди улуп». Абу Бакар клуру: «Узу дурар фициб саягъниинди сатли апидийклана, Пайгъамбар ۞ кечмиш гъахъну, ягъя (ашкарвал) хъябкъна. Аллагъдинди ху аплураза: эгер дурари Пайгъамбарин ۞ вахтари тувру къадарнаъди закат тутрувиш, узу гъадму бадали дурарихъди женг гъабхидиза».

Уьму клуру: «Ухъу гъадму бадали женг гъубхнийхъа. Думу Абу Бакарин гъадму йигъ вуйи». Думуган Уьму Абу Мусайиз хъягъру гафар кади кагъаз биклур.

Абу Бакар гъаплу сифтейин ляхнаркан сабпб гъаму вуйи: думу учв халиф гъахъихъан, Усаматдин десте уч аплур. Пайгъамбарихъди ۞ хъайидарикан бязидар Уьмралантина Абу Бакархъна илтлкънийи, фицики дугъу 16 йис яш дубхънайи полководец Усамат яшнан сацлиб аьхюрихъди дигиш аплувал ккун аплур. Гъациб теклифну Абу Бакар хъял кипру - сифте думу дийигъуру ва хъасин деьру ва клуру: «Эй Уьмар, думу къушмин клули айир вуди Пайгъамбариз ۞ ишлетмиш гъаплу, хъа уву узус думу гъадму гъуллугънахъан азад аплувал теклиф аплурава».

Абу Бакар Усамат чан къушумра хъади Римдиз гъаьру ва дугъу дурар ликриъди рякъю тлаьру. Гъадмуган Усаматди клуру: «Эй Пайгъамбарин рякъ хъаплрайир (наместник), гъяйвниин элеъ, даршиш узу гъяйвнилан элдеидиза». Дугъан гафариз Абу Бакар жаваб тувру: «Аллагъдинди ху аплураза, уву гъяйвнилан элдеидарва ва узу гъяйвниин элеидарза, узус Аллагъдин рякъюъ йиз ликар биширугдихъди кацлуз ккундузуз». Гъякълу ву, Аллагъдин рякъюъ женг гъабхурайириз чав алдабгъу гъарсаб ликриз 700 ужувлар диклур ва дугъак кайи гунгъарин 700 даража ктауру ва думу 700 даражайиинди за аплур. Хъасин Абу Бакар Усаматдиз ва дугъан къушмиз теклифар тувру ва клуру: «Саб дупну алжагъувал мапланай, бицидар,

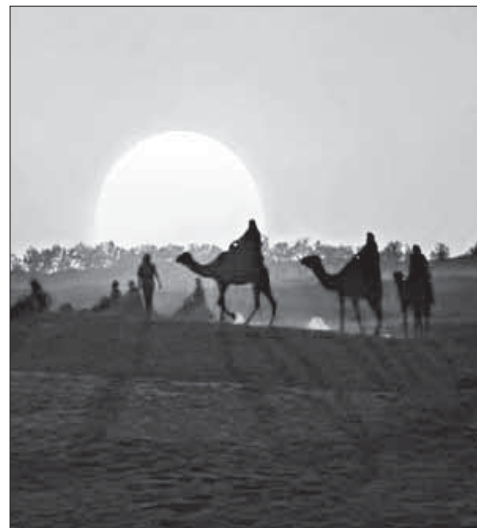
дишагълийир ва къабидар миликланай, мейва тувру гъарар алдаматланай, малар – чарвийр мууркканай, жвуваз иплбан метлебариз ктарди, учухъна иплруб гъабхиган учву Аллагъ ۞ киваин апланай. Эй Усамат, уву увуз Пайгъамбариз ۞ гъапиб аплин». Хъасин дугъу Жарафдиъ (Мединайин багахъ) дурар рякъю тлаьру. Хъа Усаматдикан клуруш, думу чан дестейихъди гъалибвал гъазанмиш аплиинди къаляхъ хъадакн гъюру.

Абу Бакар халиф гъахъиган дугъаз гизаф къадар читинвалар алахъуру. Саб терефнаан, Римдихъди дяви ккебгъувал, тмунуб терефнаан, закат тувбаккан клул ккадабгърударихъди гъаврикк къабан ляхин тешкил аплувал, шубубпб, кучлиин пайгъамбар Мусейлямайихъди ва дугъан 40 агъзур кас дахил шулайи къушмихъди дяви аплувал. Хъа амма Абу Бакар клули ади мусурмарин Аллагъдин ۞ ва Дугъан Пайгъамбарин ۞ душмнарин зинин гъалибвал гъазанмиш аплур.

Гъижрайиинди вуйи 13-пи йисан, Жумадуль ахирин вазлин ургудпи йигъан Абу Бакар Сиддикдин температура ва ицрушин за шулу. Думу бегъемди гъагъи уьзри ккагъуз хъюгъган, дугъу чахъди лихурайидар уч аплур ва дугъу гъадрарихъди мясалаъ аплур – Уьмару бин Хаттаб чан ерина гъуллугънаъ дерккбан теклиф дивру ва дурари вари ди гъадму теклифназ разивал тувру. Абу Бакар йиклайиз улихъна вуйи дакъикъйриъ дугъахъна гъафидари дугъхъан духтриз увухъна дих аплуз хай шулин, клури гъерхри гъахъну. Абу Бакар клуру: «Дугъу сарун йиз гъялназ гъилигну ва Чан клуруб гъаплу: гъякълу ву, узу Дугъу гъапиб аплураза».

Гъаму макъалаийи узу къадарсуз аьхю касдин уьмриан вуйи лапра бици пайнакан гъапунза. Пайгъамбарихъди ۞ сатлиди гъилихдар чипхъан нумуна гъадабгъуз лайикълу вуйи къадарсуз аьхю инсанар ву. Гъюрматлу мусурман гъардшар ва чйир! Гъадрариз ухшар хъуз чалишмиш шули, ухъу гъарсари жвуван уьмур Ислам диндиз бахш аплуз лазим ву. Гъелбетда, киваъ диндихъна деринвал ва Аллагъу Тааьлайихъна ва Дугъу ухъухъна гъаьнайи Пайгъамбарихъна ۞ ккунивал улупбинди.

Ва ссаламу алейкум ва рягъматуллагъи ва баракатугъ!

ГЪАПИУ ГЪАРСАБ ГАФНАН ГЪЯКЪНААН АХИРАТДИН ЙИГЪАН ГЪЕРХИДИ

ГЪЯДИС

ТЕРБИЯЙИКАН УЛХУХЪА

Мусурмнар яшлуйирин фициб гъайгъушнаъ шулу?

Исламдин уьлкйириъ «къабивалин яшназ дуфнайидарин хулар» тек – бирра рякъидарчвуз. Чпин уьмриъ варитан читин вахтна – къабивалин яшназ гъафиган – абйир – бабариз хъайивал аплуб рябатлувал, шадвал ва рюгълувалин артмиш вализ мумкинвал вуди гьисаб аплуру. Исламдиъ анжагъ чпин абйир – бабарихъанди дюъйир – гъуднар аплувал циьб ву, ухъу дурарихъна къадар дарубкъан ахъю гьиссувалиинди янашмиш духъну ккунду, ухъура набалугъ йисари кюмек адру бицидар вуйивал, дурари ухъу бадали чпиз зарар шлу ляхнар аплури хъувал кьваин аплухъа.

Мусурмнари асас вуди чпин дадйириз артухъди гьюрмат аплури шулу. Мусурман хизанариъ абйир – бабар къабивалин яшназ гъафиган, гъадарин багахълуйир дурарихъна кьван жумартвал улупури янашмиш шулу.

Исламдиъ мусурмнарин улихъ дийигънайи метлебу вазифйирин арайиъ абйир – бабарин гъайгъушин зигувал гъудган апбалан къяляхъ кьюбпи асас вазифа вуди гьисаб аплура. Абйир – бабарихъди гафар – члалар аплуз читинди алахъру дюшюшариъ, гъадарик хъял кубчъру жюрейин фикрар пувал ухшарсуз ляхин вуди гьисаб аплура.

Ас-Салам-фото

Мевлюд

Аллагъди   Гъаънайи Мугъяммад Пайгъамбар   бабкан хъувалин йигъ- мевлюд- мусурман календариинди раби уль- аввалин вазлин 12-пи йигъазди вуйи йишвну къайд аплуру. Дидин лапра гъякьлу ччвур «Мавлид ан-Наби ву» (Пайгъамбар бабкан хъувал). Гъадму машквар

Пайгъамбарин   ад аплура.

Ав, гъаму вазлиъ мусурмнари думу бабкан гъахъи йигъ къайд аплуру, чиб-чпиз Пайгъамбарин   уьмрикан жорбежур сюгъатар аплуру, дуфнайидариз тьяамлу хурагар гъязур аплуру. Гъаддиз гъамцир къадарсуз ахъю ва гирами касдикан (дугъахъна Аллагъу Тааълайи уьмурлуг вуди Кьур'андин Дафтар тувну) ужувлан гафар пувал хайирлу ву.

МЯЛУМАТ

№ 1.

Конкурс гъабхбан метлебар

1. Конкурс урхурайи жигъилариз аьрабаринна мусурмнарин культурайин (медениятдин) кьиматлуварихъди таниш хъуб, исламдиз къаршуди вуйи ва экстремиствалин идеология тарабгъбаз аькси гъаракатар гъахуб ву.

2. Конкурс гъабхбан асас метлебар аьраб каллиграфияйин аьгъювалар ва уstadвал айи жигъилар ашкар аплуб ва гъадрар рюгълувалин цийи аьгъювалар гъадагъбахъна вуйи аьшкълувализ кьимат тувуб ву.

Умуми урусатдин ачухъ вуйи, аьраб каллиграфияйин вуйи ургубпи конкурсдин гъякънаан

ПОЛОЖЕНИЕ

№ 2. Конкурсдин тешкилувалин комитет ва комиссия

1. Конкурс имам Шамилин ччвурнахъ хъайи Кавказдин халкъарин университетдин (Хасавюрт шагъур) теклифниинди вуйи дестейи тешкил дапнайиб ву.

2. Тешкилувалин комитетдиз университетдин ректор О. М. Нуховди регъбервал тувра.

Конкурс гъабхбаан вуйи комиссияйиз УНК-йин аьраб члалан кафедраин заведующий И. И. Ханмурзаевди регъбервал тувра.

№ 3. Конкурсдин шартлар

1. Конкурс кьюб пайнаъ гъабхуру: гъядягъбан ва финалин паяр.

2. Конкурсдин сабпи пайнаъ умуми тлалабариз хас вуйи яратмишар (ляхнар) гъядягъру

Орфографияйин гъалатлар ктрудар, оргтехника ишлетмиш апбан кюмекниинди дару ляхнар, А 4 жюрейин кагъзик (ва А 3- дилан ахъюдар дарударик) ляхин тамам дапнайидар.

3. Кьюбпи пайназ ужударстар табшуругъар тамам гъаплу 10 автор деетуру. Гъадрари яратмиш дапнайи ляхнариз темайин метлебувализ дилигну, шиклар, гъарфар каъбан уstadвализ ва шиклар зигбан къайдйирин техника ужуди кьулиз адабгъбаз дилигну кьимат тувиди.

Конкурс гизаф йигъари выставка ачмиш апбиинди ккудубкьиди ва гъадушваъ натижийра пиди.

№4.

Конкурсдин иштиракчйир

1. Конкурсиъ иштирак хъуз гъаму Положениейихъди разиди вуйи, чпи чипланди ляхнар тамам ва гъял апбан бадали вахтниинди чпин ляхнар хътау вари ксар деетуру.

2. Конкурсдин иштиракчйир чпи тамам гъаплу ляхнарихъди чпин фамилия, ччвур, абайин ччвур (паспортдиз асас духъну) бикьбиинди конкурсди иштиракхъуб метлебининди заявка, адрес, учв гъарган лихурайи йишв (урхувал ва лихувал) бикьлуз, телефон бикьлуз буржлу ву.

3. Тамам дапнайи ляхнихъди сабси урус члалназ дапнайи таржума

(перевод) ва «наسخ» (аьдати аьраб члалниинди кагъаз бикьлувал) тувну ккунду.

4. Выставкайиз гъалиб хъпаз лигну дипломар тувуз кьури теклиф дапнайидарихъди чпихъди чпин документарра хъади ккунду.

№5. Конкурс гъабхру вахт ва йишв

Ляхнар 2009-пи йисан 25-пи апреликьан гъаму аьдрисназ къабул аплуру: Дагъустан Республика, Хасавюрт шагъур, Батырмурзаевдин кюче, 8, Шамилин ччвурнахъ хъайи Кавказдин халкъарин университет.

Конкурсдин натижийр 2009 – пи йисан апрелин 28 – пи йигъан йивуру.

Ляхнарин выставка, конкурсдин натижийр йивувал ва призар тувувал апрелин 30 – пи йигъан Р.Гъямзатовдин ччвурнахъ хъайи РД - йин Милли библиотекайи кьули гъабхуру.

АДРЕС: Мягъячгъала шагъур,
Гъямзатовдин проспект, 43

Конкурсдин
тешкилувалин комитет

СУФИЙИН ИХТИЛАТАР

ИБРАГЪИМ ПАЙГЪАМБАР ВА ХЯЛИЖВ

Саб ражну Ибрагъим пайгъамбарихъна ﷺ хялижвди циз икрам аплру сар кас гъюру. Пайгъамбари ﷺ дугъаз иплруб гъивру ва хялижвуву уъл иплуз гъаци хъюгъну имиди Ибрагъим пайгъамбари ﷺ дугъаз Сар Аллагъ ккун аплбахъна (Ислам) гъюз ккундаривуз, клури гъерхру. Гъаддикан гъеебхъу хялижвуву иплувал дебккру ва дугъан хул'ан удучвну гъягъюру. Гъаддин къяляхъ Аллагъу Тааълайи пайгъамбарихъна вагъю (ашкарвал) гъаплру, дидиъ дибикнайиганси, инсанягъчвудйисандин муддатнаъ динсузвалиъ ади яшамеш шула, ва Аллагъу Тааълайи дугъаз иплруб тувру, хъа дугъаз, Ибрагъимдиз, чав саб ражну дугъаз иплруб тувбинди динсуз Исламдихъна хъадаккуну ккунди а.

Думуган Ибрагъим пайгъамбар ﷺ гъадму кас агбан гъаразнаъ учвру ва дугъаз гъабхъибдикан ктибтуру. Дугъан гафарихъ ашкарвал гъеебхъган, динсузди Ислам къабул аплру ва Ибрагъим

пайгъамбарихъди ﷺ сатиди думу хялижвди гъягъюру.

ИБРАГЪИМ ПАЙГЪАМБАР ВА ЦИЗ ГЪУЛЛУГЪ АПРУР

Саб ражну Ибрагъим пайгъамбари чакъна хялижвди гъафи циз гъуллугъ аплруризгъюрматаплру. Гъадмуагъвалат гъябкъю малайикари Аллагъу Тааълайиз мялум аплру, фицики Дугъан (Аллагъдин) дустру Чан душмниз гъюрмат гъаплну, клури. Аллагъу Тааълайи жаваб тувну, фицики гъадраризтлан Чаз артухъди Чан дуст агъюр вузуд, клури.

Хъасин Жабраил малайикдиз Ибрагъим пайгъамбарихъна ﷺ малайикарин гафар пувал табшурмиш аплру ва гъерхру, гъаз циз гъуллугъ аплруриз мициб гъюрмат гъаплну, клури. Гъадму суалназ Ибрагъим пайгъамбари ﷺ жаваб тувну, фицики жумартвал ва юкв ачухъ аплувал Аллагъу Тааълайихъан гъудубгъунза клури, ва Аллагъу Тааъла гъеле Чакъ хъпрехърайидарихънара кмиди жумартур ву.

УЪСМНАН ЖУМАРТВАЛ

Халифатдин зин Абу Бакри агъавал аплру вахтна лапра ахю кървал арайиз гъюру. Инсанари дугъакна чпиз алахъурайи читинваларикан аързйир аплрури гъахъну. Абу Бакри дурарикан лапра ахю къадарнаъди агъ аплувал ккун аплру ва Аллагъу Тааълайи дурариз кюмек аплди, клури гъаплну.

Хябхъдихъна Мединайиз Уъсмнан караван хъубкърю, 100 деве ккитнү тахил хъади. Гъадму каравандин улихъна Мединайин алверчйир гъудучвру ва севдигарикан чпиз артухъ къиматнаъди тахил масу тувувал ккун аплру. «Учву фукъан гъякъи тувдичва? - гъерхру Уъсмну. «Юкьубдик саб пай, - дугъаз гъамциб жаваб тувру «Увуз Мединайи гъациб къимат шли тувиди? Учлан гъайри жара алверчйир адар, Хъа учу думукъан тувурдарча». «Аллагъу Тааълайи, - гъаплну Уъсмну, - ва Гирами Кър'андиан аят урхуру, дидиз гъамциб мяна айи: «Шли ужувлан ляхин гъаплнуш, Аллагъди ужувлинди жаваб тувиди, йицуб ражну артухъди-чаз айи ужувларинди ва жумартвалиинди».

КАЛЕНДАРЬ

Раби-уль-авваль

1 « Дугъу ухъухъна Гирами Кър'анваритлан ахю аламат гъабхну.

Аллагъу Тааълайи Кър'ан тувну ва дидин гъякънаан гъаврик ккаъбан ляхин гъабхуб метлебнинди алимара тувну (Альгъамдуллагъ). Хъа амма гъаддихъди сабси мунафикъарра ва фасикъарра а, дурари дин чиркин аплуз, жорбежор багъанйир агури кабцлуз чалишмиш'валар аплру. Иллагъки ахиримжи вахтна Европайин жорбежор улкйирин газатари ва журналари Ислам диндиз зарар тувру зараркар гъяракатар гъахурайиваликан гизафдариз мялум дубхъна. Учур а ихъ багъри табасаран чалнинди удубчвурайи "Ассалам" газатдиъ гъаддин гъякънаан хайлин гъибиклунча. Мугъаммад Пайгъамбариндар ﷺ вуйич клуру жорейин рихшантвалин шиклар кау Европайин саб жерге улкйирин газатариз наразивал мялум дараплди фици гъузуз шулухъа? Ари гъаддиз неинки мусурмари, хъа гъацира гъанаъ сацибкъана намуслувалин юкв айи жара динарин вакиларира кмиди гъадму алчагъвалин гъяракатар тянкъид гъаплнийи ва аплруа.

Вари вахтари Исламдин тясирлувал ахюб гъабхъну. Исламдин ччвурнахъ фицдар алчагъвалин гъяракатар гъахурушра, амма думу варидадин улихъ гъякълуб ва марциб ву.

Хъа Мугъаммад Пайгъамбар ﷺ бабкан гъахъи йигъ къайд аплбакан улхуруш, чав Пайгъамбарира ﷺ гъадму йигъ адлу гъаплну. Гъар итни йигъан дугъу ушв бисури ва учв бабкан гъахъи йигъ ву, клури гъахъну. Гъелбетда, ибадат аплбинди, Аллагъдин ччвур адлу аплбинди. Ари гъаддиз ухъура Пайгъамбарин ﷺ рякъюъди гъягъюз ва гъацир кас ухъухъна гъабаз лигнү Аллагъу Тааълайиз шюкюр ибши клураха.

Гъаму вазлин вари лайиклувалар ва заанвалар агъяди, ухъу, гирами мусурман чвйир ва чйир, ихъ Пайгъамбарихъна ﷺ ва жув-жвувахъна вуйи ккунивал артухъ даплну ккунду. Ва гъаму дюнъийан гъягъюз гъарсабдиз гъязур духъну ккунду.

Гъит Аллагъу Тааълайи гъаму ахю ва адлу Раби-уль-авваль вазлихъна вуйи гъюрматнаанра ухъу вари гъякълю рякъюин алаъри. Амин!

Мялим агъю дархъи тягълимдин гъякънаан гъикая

Сар касдиз чаз ахю фикирлуваликан улупуз шлу Мялим агуз ккун шулу. Дугъу гъацир къаназ агури гъахъну, хъа амма гъациб шаду ва ягъурлу дюшюш алабхъундаи. Дугъу сар фикирлу сеферчийихъди алакъа убхюру, дугъахъди гъягъюру, дугъхъан агъювалар гъадагъуру ва лапра Заан мялим агуз шлу вахт гъибди клуру умудвал кивру.

Дугъан фикриъ агъзариинди суалар арайиз гъюру ва гъилицнац, хъа амма аламатнак касди жавабар туври гъахъну. Дугъан улихъ хайлин жинивалар ашкар шулу. Уъмриъ думукъан тафавутлуди дяркъю касдихъди гафар – чалар аплбалан къяляхъ гизаф къадар фикирлу къарарар арайиз гъюру. Хъа амма саб ражну чпин гъульан вуйи фикирлу касди гъерхру:

– Уву гъаму гъилицнацдин ученик гъахъунва?

Ва сабпну гъадму касдик гучвал кабхъру, фицики чаин инсанар аплхъиди

клури ва дугъу умудлувалиинди жаваб тувру:

– Ваъ, узу ученик дарза ва узухъди гафар аплурайирра Мялим дар.

Фикирлу касди разивалиинди клул алдабкърюу ва архаин шулу. Думу гъавриъ шулу, фицики сарун дугъ'ин я аълхърур, ясана думу тянкъид аплрур хъидар, сарун гъаци яшамеш хъуз шулу: аламатнак касдихъан агъювалар гъадагъуз ва чаз Заан Насигъятчи агуз. Гъадму кас учв муганайиз лапра касиб касдихъди гъахъи йишвахъинди къяляхъ хътакган, дугъаз анжагъ йирси маргъ бихъуру. Думу гъадму

кас агуз чалишмиш шулу, хъа амма думу гъич саб йишвахъра хътайи.

– Фу абгурава? – гъерхру дугъхъан таниш дару сар къаби жвуву, – яв Мялим агурашала гъа?

– Ваъ, гъелелиг узуз Мялим дидихънадарзуз, – жаваб тувру гъадму касди.

– Думу гъамусяаът дургнайир яв мялим ву, – къабири чан мелзналан гъаму гафар алдауру.

– Гъелелиг узуз Мялим адарзуз, анжагъ узу агури гъахъунза, узуз рякъюъди алахъу ва гафар-чалар гъаплу гъилицнац кас айзуз.

– Ари гъадму яв Мялим вуйи.

– Ваъ! – наразивал улупуру бали. Мялим касибур, улин къацл бадали гъилицнацвал аплрур духъну ккундар. Аллагъу Тааъласи, мялимра дишлади агъю аплуз шулу.

Мялим зиъланди рякъюинди ваъ, хъа дугъан киваъ дерин агъювалар айивалиинди агъю аплуз шулу. Шли зиъланди рякъювал абгуруш, мяна дубгиди. Уву сарун гъациб гъалатл деебтунва ва гъамусдихъантина уву яв увланди агъювалар гъадагъну ккунду, гъизилин жвилли тике абган бадали гизаф къадар гъум штуккан ккадаплну ккунду. Мялимдихъди гъизил ккадабцлуз рягъятди ву. Хъа амма гъарсар касдихъна МЯЛИМ саб ражну гъюри аьдат ву ва саб ражну дугъахъна агъювалар тувру. Гъар вахтна гъаци гъабхъну ва гъаци хъибди, фицики инсандин зяифвали неинки дугъан улар, хъа гъацира фикирра мучлу аплру.

Гъадму инсан учв гъелелиг фукъан ахмакър вуш ва сацибкъана фикирлур хъпан бадали гележегдиъ фукъан читинвалар чав агъ даплну ккундуш гъавриъ шулу.

ИЧВ БИЦИДАРИЗ

Исламдин дарсар

Гьюрматлу мусурман гьардшар ва чйир! Иллагьки сабпи ражну Исламдин рякъ хьаплуз ккунидариз, гьадму гьисабнаан ихь набалугъ веледаризра, Ислам диндин гьакьнаан аьгьювалар гьадагъбан бадали «Исламдин дарсар» лазим ву. Учвуз мялум дубхьнайиганси, учу гьамкъангагъдиз «Ассалам» газатдин машариь ихь мусурман диндихъди аьлакьалу вуди аьлимари гьязур дапнаи йирхьуб дарснахъди таниш гьапунча. Гьаму нумрайиь ургубпи ва миржибпи дарсар туврача. Жюрбежюр динарихъди ва Мугьяммад Пайгьамбарин ﷺ уьмрихъди таниш аплалан кьяляхъ гьудган аплбан кьайдирикани ва шартларикан улхидихъа, гьудган аплбахъди аьлакьалу вуйи сурйирихъди ва дюьйирихъди хъайи – хъайибси таниш хьидичва. Малаикарихъ ва гирами дафтрариь дидикнаи гьакьлуваларихъ хьугъбахъди аьлакьалу вуйи кьуб дарс гьаму машнаъ туврача.

Асас вуди гьадму теклифар набалугъ баяр – шубари аьшкьниинди кьабул аплрувалиин умудлу вуча, иншаАллагъ!

УРГУБПИ ДАРС

МАЛАИКАРИХЪ ХЪУГЪУВАЛ

Диндин кьубпи шартл малаикарихъ хьугъувал ву. Ухъхан дюньайиь айиб вари рякъюз шулин? Жара гафаринди клуруш, гьамцира пухъа: дюньайиь айиб вари рякъруб вуйклана? Гьелбетда, ваь. Мисал: инсандин рюгъ рякъюз шулин? Ваь. Хъа гьаци ву клури, ухъз рюгъ, фикирлувал адарди вуйинхъа? Гьелбетда, ваь.

Малаикарихъ хьугъурхъа пувалиинди ухъу гьадрар айивалихъ хьугърахаь. Ухъз кьубан кьуб юкьуб вуйивал фици аьгьяш, гьаци малаикар айивалиинра бегьемди умудлу вухъа. Ухъхан дурар рякъюз шуладархъухъан, хъа амма дурар пайгьамбарин улариь рякъюру. Ухъхан дурар анжагъ Гьияматдин йигъан рякъюз хьибди.

Малаикари иплурдар ва убхурдар. Дурарин арайиь жилижвийир ва хпи тяфйир адар, дурарикан хпар жилариз гьагьурдар, жилари хпар швушвди гьадагъурдар ва гунагънан ляхнар аплурдар. Аллагъди ﷻ дурариз амур гьаплуб аплуру, дурари Дугъаз гьюрмат аплуру ва Дугъаз дюьйир аплуру. Дурари гьарган инсанариз чпин ужудар ляхнариь кюмек аплуру. Исихъ учу лапра адлу малаикарикани ктибтидича.

Гьацира улариь дьяркъру жинар ва шейтан а. Жинар цикан дапнайидар ву, гьадрарин арайиь мусурманнара ва мусурман дарударра а. Дурар чпин арайиь жилариз гьагьюру ва хпар гьадагъуру ва дюньайиз чпиз ухшар вуйидар адауру.

Дурар йихрудар ву, хъа амма гьадрарра ухъз рякърудар дар.

Шейтанра цикан дапнайир ву. Адам (сарпи инсан) батрикани (ругдикан) халкъ гьапган, Аллагъди ﷻ шейтиниз Адамдиз сужда аплувал

амур аплуру. Шейтани ругдикан халкъ дапнайириз икрам аплитарза, клури жаваб тувру. Гьадмуган Аллагъди ﷻ шейтан Чахъан гьадауру (утурккуру) ва гьаддихъанмина шейтани инсанара чан саягънандар аплуз чалишмиш шула - хьпрехьрудар, тахсир клуьин дибрисрудар вуди.

Гьамци, шейтани ахмакъ ляхнар аплрудариз кюмек тувру, хъа малаикари клуруш, ужувлар аплрудариз кюмек аплуру.

Хъа гьамус ваританна адлу вуйи юкьур малаикдин ччувар кьваин аплухъа ва дурарин вазифйирикани пухъа:

1. Жабраил, Аллагъдин ﷺ ва Дугъан пайгьамбарин арайиз Гьаьнайирин арайиь айир. Жабраили Мугьяммад Пайгьамбариз ﷺ уву Аллагъди ﷻ кадагнаи инсан вува, клури мялум гьапниий.

2. Мукаил. Думу табиаьтдин гьади-сийрихъди аьлакьалу вуйир ву. Мисал

Гирами Кьуръан 23 йис хъади – хъади Жабраил малаикдин кюмекниинди аят – аятдихъди, сура – сурайихъди Мугьяммад Пайгьамбарихъна ﷺ гьапни гьахъну. Кьуръандин кьяляхъ сарун жара гирами дафтрар хьидар.

вуди гьадабгьиш, микл, мархъ дугъан ихтиярнаъ айидар ву.

3. Аьзряил. Гьаму дюньайиь аьжал гьабхьидарин рюгъар дугъу (Аьзряили) гьахуру.

4. Исрафил. Ахиратдин йигъан дугъу дукнаидар чиви хьуваликан хабар дебккру.

Гьадрарилан гьайри, ихъ ужувлан ва харживлан ляхнар диклу малаикарра а, хъа гьацира Мункар ва Накир (малаикар) а. Мункари ва Накири дукнаи ксарихъан дурари жилиин гьаплу чпин ляхнарикани гьерхбар - хьерхбар гьахуру.

МИРЖИБПИ ДАРС

ГИРАМИ ДАФТРАРИЬ ДИДИКНАИИ ГЪЯКЪЛУВАЛАРИХЪ ХЪУГЪУВАЛ

Думу диндин шубубпи шартл ву. Гьачай фициб вушра саб машин фикирназ гьадабгъухъа.

Думу гьаз, фу бадали яратмиш дапнайиб ву, фици ва фтихъди либухурайиб ву? Гьаму суалариз артухъди ва ужуди жавабар тувуз шлиз аьгъа? Гьадму машин яратмиш гьаплуриь - гьаци даринхъа? Ухъз варидариз аьгъяхъуз, инсан Аллагъди ﷻ халкъ гьапну. Ухъу машин кьваин гьаплу мисалси, анжагъ Аллагъдиз ﷻ инсан халкъ аплбан метлебуваликан, дугъан игътияж`валарикан аьхиримжи вуди, бегьемди аьгъа, гьавриь а. Инсандикан (Адамдилан гьадабгъну ихъ гьидин вахтаризкъан) вари аьгю Кьудратлу Аллагъу Тааьлайи вари инсанарихъна Чан пайгьамбар ва дафтрар гьаьну. Инсанариз гьадму дафтрариан уж`вал фтиз клуруш, писвал фу вуш, гьаля-

луб фу вуш, фу кьадагъа дапнаш, гьалял фу вуш, гьарам фу гьапган шулуш аьгю гьабхъну. Ихъ хиларигъ Гирами Кьуръан гьайихъ. Думу гьадму дафтрариан аьхиримжиб ву. Сарпи пайгьамбар Адамдихъан ﷺ аьхиримжи Пайгьамбар Мугьяммаддихъна ﷺ гьайизкъан вари пайгьамбарихъна Аллагъу Тааьлайин терефнаан 104 сугьюфар (жуз) гьаьну.

Хъа амма вари пайгьамбариз дафтрар гьаундар, гизафдари чпиз улихъна гьахьидарин дафтрар ишлетмиш аплури гьахъну.

Эгер инсанарин арайиь гьадму дафтрар гьахундайиш, инсанарихъна гьакьлу рякъ абгуз хьибдайи, чиб чпи итйриий, хъа жилиин клуруш гьармагъариш`валар, кьайдасузвалар арайиз гьюрйи. Ари Гирами Кьуръан арайиз гьайиз улихъна жилиин гьациб дараскъал гьал арайиз гьафну.

Гирами Кьуръан 23 йис хъади – хъади Жабраил малаикдин кюмекниинди аят – аятдихъди, сура – сурайихъди Мугьяммад Пайгьамбарихъна ﷺ гьапни гьахъну. Кьуръандин кьяляхъ сарун жара гирами дафтрар хьидар. Кьуръанди инсандин игътияж`валарихъди аьлакьалу

Ас-Санаи-фото

вуйи вари суалариз жаваб тувра ва дюньайин аьхиризкъан гьаци хьибди-ра ву. Инсанди чав абгурайиб вари Кьуръандиь бихъиди. Кьуръан жилиина гьувалин кьяляхъ муганайиз вуйи дафтрарин метлебувал гьудубгну.

Гьякьикъатдиь Аллагъу Тааьлайи имбу жара дафтрариз аьхю метлеб гьубзрадар, клури хабар тувну.

КЬВАИН АПЛУХЪА:

Аллагъди ﷻ дюньайиз 104 сугьюф (жуз) хътаьну.

10 сугьюф – Адам пайгьамбарихъна ﷺ,

50 сугьюф – Шид пайгьамбарихъна ﷺ,

30 сугьюф Идрис пайгьамбарихъна ﷺ,

10 сугьюф Ибрагьим пайгьамбарихъна.

ЮКЪУБ ЛАПРА АДЛУ ДАФТРАР:

1. Таврат – Муса пайгьамбарихъна ﷺ,

2. Забур – Давуд пайгьамбарихъна ﷺ,

3. Инжил – Иса пайгьамбарихъна ﷺ,

4. Гирами Кьуръан – Мугьяммад Пайгьамбарихъна ﷺ.

**АБЙИР - БАБАРИХЪНА ГЪЕЛЕ САЦИБКЪАНА ГЪЮРМАТ УЛУПУВАЛИ УЧВУ
АЛЛАГЪДИХЪНА БАГАХЪ (САТИ) АПИДИ**

МУСУРМАН ГЪАРДШАРИХЪДИ ХАЙИРЛУ ГЮРЮШ

Халагъ мажлис тешкил гъапІну

Февралин вазлин гъаці къяларий Табасаран райондин Халагъ гъулан мистаъ мяналу мажлис кІули гъубшну. Думу жикъи улхбиинди мистан имамдин кюмекчи Марат Рашидовди ачмиш гъапІнийи ва чпихъна Мягъячгъалайиан, ДагъОгнийиан, Дербентдиан дуфнайи жигъил алимарна хялар тебрик гъапІнийи.

Мажлис кІули гъабхурайи Дагъустандин Духовный управленийин Табасаран районди айи вакил Абдулмалик Мягъямедбековди халгъарин мистаз уч духънайидар жигъил алимарихъди таниш гъапІнийи. ДУМД – дин вакилар вуйи Сулейман – гъяжи Тагъибеговди, просвещениейин отделин гъулгъчи Мугъяммад – Закир Юсуфовди, ДагъОгни шагърин жвумийин мистан имам Мугъяммад – Рамазан Ражабовди чпин улхбар асас вуди гъамцдар темйириз бахш гъапІнийи: «Агъювалар гъадагъбан лайикълуваларикан», «Аллагъу Тааълайиз хас вуйи заан лишнарикан», «Яшнан ахъюдариз гъюрмат апІбакан», «Гъудган апІбан метлебуваликан ва хайирлуваликан», «Тарикъат исламдин гъякълу рякъ вуйиваликан». Гъелбетда, марцци Ислам диндин мюгъкам агъювалар гъадагъуз кюмек туврайи «Ассалам» газатдиз подписка дапІну ккуниваликанра гъапІнийи.

Гъацира гъадму мажлисдиъ Халагъ гъулан администрацияин терефнаан удучІвну гъулху Багъаудин Къурбановди, Халгъарин къялан мектебдин директор Алимгъямед Къазиевди набалугъариз ва жигъилариз ужуб тербия тувбаз диндиз айи тясирлуваликан ва метлебуваликан гъапІнийи.

Хъасин гъадму мистаъ мевлюд тешкил гъапІнийи. Мажлисдин ахъириъ удучІвну гъулху халгъарин мистан имамдин вазифйир кІули гъабхурайи Аблибег халуийи дуфнайи хялариз вари гъуландарин терефнаан ахъю чухсагъул мялум гъапІнийи.

КЪАЙД: Иллагъки гъаму гъулан мистаъ гъациб мажлис кІули гъабхбан мяналувал къюб ражну

артухъануб ву, фицики саки вари табасаранариз мусурман диндиз вафалу ва къадарсуз ужур кас вуди гъахъи Наврузбег – эфенди гъадму гъулан агъали вуйиваликан агъяйи. Хайлин яшлуириз гъадму гъулъан вуйи, Ислам диндиз вафалу вуйи жара алим ксарра агъя: йицимиржибпи аьсриъ бабкан гъахъи ва мусурман диндин шаирси адлу гъахъи Халил кІуру кас, дугъан бай Зейнудин ва гъадрарин гъулажви Нуряли аба.

Сабсана далиликан дупну ккунду, фицики гъаму-сяаъ халгъарин мист ерлешмиш дубхънайи йишвъин мусурман дин артмиш апІуз Дагъустандиз, гъадму гъисабнаан Табасарандизра гъафи Абумуслим кІурури чан хлиъ айи аьсса илбицинийи, кІуру жорейин ихтилат гъеебхъунуз. Гъаддихъди сабси дугъу гъамцира гъапІнийи, кІур: «Ари гъамушвин мусурман гъардшариз гирами мист ерлешмиш хъибди». Гъаци гъабхънур ва: гъаддин къяляхъ гъадушвъин саб тягъярнан мистра тикмиш апІуру ва гъаддин къяляхъ, хайлин аьсрар ва йисар ккудушбахъан, белке хъана мист тикмиш гъапІншул. Магъа 2004-пи йисан авгъустдин 12-пи йигъан халгъарин жамъа

аьтдин кюмекниинди тикмиш гъапІу лапра успагъи цийи мист ишлетмиш вализ тувбан мярака – мажлис кІули гъубшнийи. Гъадмуганра узун Халагъ гъулаз гъафнийза ва гъадму шадлугънаъ иштирак гъахъихъан «Ассалам» газатдиъ ахъю макъала чап гъапІнийза. Гъелбетда, гъамциб уьмарат – Аллагъдин хал тикмиш апІувал гъуландари сабпи нубатнаъ Наврузбег – эфендийихъна гъюрмат уьбхбан лишан вудира гъисаб апІура, фицики думу гизаф йисари гъадму мистан имамвал гъапІу ва вари къибла Дагъустандиъ къадарсуз гъюрмат гъазанмиш гъапІу кас вуди гъахъну.

Хайлиндари гъаму марцци мусурман касдикан диндин шиърар, назмар яратмиш дапІна. Фатулла Зирдагъийи Наврузбег – эфендийиз бахш дапІнайи шиърин цІарарихъди таниш хъухъа.

**Чан мюридар дитну гъвалахъ,
Вирдар туври гъардин ибахъ,
Шариаъ - тарикъатдин рякъ,
Тамам апІур вуй Наврузбег.**

**Машнаъ ади нурлу гъуда,
Муъминарин дердназ дава.
Вари халкъар дуфну чахъна,
Вирдар туврур вуй му устад.**

**Чан паквалиъ духъну машгъур,
Тувуй халкъдиз Исламдин нур.
Машнаъ гъя, хъа чан абур...
Малаиксир вуй му устад.**

**Руфааъ, Гилани рякъ'ин,
Гъибисну гъа, вуйиган гъякъ.
Йициусаб къулгъуна фалакъ,
Урх, кІурур вуй гъадму устад.**

**Саб нефесра гъапІндар дав,
Зикриз мудам вуйи учв чав.
Аятдизна гъядисдиз ав,
кІурур вуйи му ихъ устад.**

**Зикриин сада ади хула,
Даим шуйи Халагъ гъулаъ.
Шейхна гъялим духъну заваъ,
Зикрин гъарай шуй яв, устад!**

**Шиклий:
Халгъарин мистаъ мажлис.**

**Пирмягъямед КЪАСУМОВ,
шаир**

Тягъна кипуз ккундуш, макІанай узуз
Ккудубшу аьвам деврин саил, кІури.
Йиз гъавриъ адрахъдарин язухъ шулзуз,
Гъузрударин узуз «ав», «ваъ» даркІури!

Эй замана, суалназ жаваб адруб,
Гъаз уву вижнасузуб вуш, йип ари!
Фу имияв пуч даруб, хараб даруб,
Зуз кІуруб аш, яв «гъян'ан» идип ари!

Гъач, замана, пузавуз йиз кІваъ айиб,
Гъит гъархсиб зегъриман айтІ дарибшри!
Ашкар апІарзавуз дерд, узук кайиб,
Гъит вари махлукъатдиз агъю ибшри!

Вягътайиан адабхънава, йиз девир,
Гъаддин аьрза апІураза увукди.
Ягъ – намус дубгру гъяцливал ва сейир,
Гъаз туврава жигъилариз буллугъди?

Гъаз дубгърава, девир, абйир- бабарин
Ккудубшу заманайин рябатлу хатІ?
Гъаз ургърава, девир, баяр - шубарин
фикрар, апІрудар ич аьдатар барбатІ?

Гъаз, замана, туврава гъамциб жаза
Гъийин деврин махлукъатдиз, йип ари?!

ВИЖНАСУЗ ДЕВРИХЪДИ ЙИЗ СЮГЪБАТ ЯСАНА СУАЛАРИЗ ЖАВАБ АДРУ ЗАМАНА

Гъаз гъуркІрава Иблисдиз ккуни фарзар,
Вуз мотІюгълу деврик бюгътан кип ари!

Пагъ аьламат! Западдихъан рягъятди
Алдатмиш апІуз гъахъну ихъ жигъилар.
Гъубшу деврин къанунар мярифатдин,
БарбатІ гъапІну, хъиржвну чпин ликар-хилар.

Гъаз, замана, гъийин девриз хас вувуз
къяппавал, гъярамзадавал, угъривал?
Гъаз, замана, улупнава бас апІуз
бейнавайиз. Гъаз гъархнавуз дугъривал?

Эй замана, гъаз дапІнава гъюкмар буш,
Нягъякъвализ бургъуж гъаз йивурдарва?
Гъелбет, аба – бабаз уву даршул хуш-
Чпин веледар гъякълу рякъюхъ хъаьдарва.

Гъаз гъабхунва учухъна тягъюн - узур,
Муганайиз дрябкъруб нивкІукдикъан?
Шлиз агъяйихъа гъамцир дичІвлу, зур
балкан наркоман шлуб...Гъяйиф, гъабхъну къан.

Модайиъ а гъи путтулкайин дустар,
Вижнасуз дюньяйиъ чпиз кефер хъаьру.
Герек шулдар дурубхърудар, узустар,
убхърурихъди гаф апІуз даршлур, тІагърур...

Бязи вахтари фикрар шулиз гъайсар,
Дюньяйин ахъир фициб шуйкІан, кІури.
Кефйирра дюргъну, кІваъ учІвганси амсар,
Шулза, зуз кюмекчи дихъуйкІан, кІури.

Начди вушра, дарпиди гъибтуз шулдар,
Ичв абайик гъисаб дапІну пидиза:
«Швумалвалъан гъаз ичв гъиссар ишурдар,
КІурдар: «Жара саягъ улупидиза?!»

ГъяцІли йишвар, учвуз айи уччушнар,
Жарадариз гъаз улупурчва, шубар?
Адруриз кІваъ, машнаъ мусурман лишнар,
Ахъю гунагъ вуйиб агъдарчвуз, шубар?

Набшди дагълу шуран кІул балгру лакач,
Набшди дугъан машнакк шлу жини инчІ?
Белке кІарчва: «Шаир, уву шиир кабч,
Албаг, амма ич фикрар мапІан чІиничІ!»

Аллагъисан, «кефлу» деврин жигъилар,
Мугъузанаъ вягътайиан адахъуз.
Вижнасузди учвуз гъуйи мибкІанай,
Гъияматдиъ Жегъеннедиз алдахъуз.

ИСЛАМДИН ИЛМАР АБЪГЮ АПИВАЛ ВАРЖ ДЮАЪТИАН УЖУ ВУ

ГЪЯДИС

СУАЛАР – ЖАВАБАР

Газат урхрударин суалариз
Ягъ'я Мягъямедовди жавабар тувра

– Жиниваликан анжагъ Сар Аллагъдиз абъгя клуру аятарин ва гъядисарин фици гъавриъ ахъуз шулу?

– Гъадрарин мяна гъадиъ а, фицики гъич сариъанра анжагъ чан къувватининди жинивал абъгю алуз

шулдар. Анжагъ Сар Аллагъ Тааблайихъантлан Чав кадагънайидариз – луклариз (пайгъамбариз, авлийириз) жиниваларикан улупурдар. Аллагъу Тааблайи Чав кадагънайидариз Чан жиниваларикан улупурвал тасдикъ апру гизаф къадар далилар а.

– Сар касдихъан жарадарин кюмек дарди мусурман дин къабул алуз шулин?

– Шулу. Эгер мусурман дару касдиз Ислам дин къабул алуз ккундуш, дугъу шагъадат урхувал чъаан шулу, гъаддин мяналувал фикирназ гъадабгъиинди ва Аллагъдилан ﷺ гъайри жара аллагъар адрувалихъ

хъгъбиинди ва Мугъяммад Абдуллагъдин ва Аминатдин бай Аллагъди Гъаънайир ﷺ, Меккаийъ бабкан гъахъир ва Мединаийъ накъвдик (никърик) кивур вуйвалихъ хъгъбиинди. Шагъадат гъамци урхуру:

«Ашгъаду аллаилагъа иллаллагъ ва ашгъаду анна Мугъяммадан Расуллагъ».

– Эгер вари инсанари Исламдин илмар абъгю алури гъахъиш, дурар шли урхиди, дурариз шли ипруб тувиди?

– Аллагъу Тааблайи Чаина вари чъивишнар ипрубдихъди тямин алубан мажбурнама гъадабгъна, ва гъич сариъанра чаз Аллагъди ﷺ улупну адруб гъадабгъуз хъибдар. Хъа амма Аллагъди ﷺ ухъуз милиханай ва ипрубдиз – алабхърубдиз гъазанмиш мапланай клурадар, гъеле ухъу Дугъаз ужуйи гъуллугъ алубан бадали исламдин илмар абъгю алурашра. Ислам дин илмар абъгю алурури, имбу инсанариси, чан уьмриз лазим вуйибдиз гъазанмиш дапну ккунду, эгер дугъаз жара жюрейин гъазанжарин мумкинвалар адарш. Дугъаз чан ляхин абъгъади ккунду, думу пишекарвалин устадвалиинди клулиз адабгъуб лазим ву. Эгер сар касди исламдин илмар абъгю алураш, ва чан

уьмриз гъазанмиш алураш, думуган гъацир касдиз чав тамам алурайи ляхин ибадат вуди (Аллагъдиз ﷺ гъуллугъ алувал вуди) биклуру.

Гъамушваъ тарикъатдин ахъю алим Абу-Язид Бастамийин уьмриан вуйи саб дюшюш къаин алууб ужу ву.

Саб ражну Бастамийи мистаъ имамдихъди гъудган алуради гъахъну. Гъудган ккудубкъибалан къяляхъ имамди дугъхъан гъерхру: «Эй Абу-Язид! Уву увуз ипруб наан абгури шулва?» Бастамийи жаваб тувру: «Жаваб тувайиз улихъна узу цийикултлан гъудган алууб лазим ву, фицики ар-Разакъдикан абъгъдуррихъди гъапул гъудган гъякълуб хъибдар».

Хъа учу гъаврик ккаърача, фицики ар-Разакъ – му Варибдикан абъгю Аллагъу Тааблайин 99 ччвурнакан сабнуб ву.

Дидиз «Ипрубдихъди тямин алуру», «Ипруб тувру» клуру мяна а.

– Мусурмариз мушрикъар (гизаф аллагъарихъ хъугърудар) ву, клури пуз хай шулин?

– Ахъиримжи вахтна лапра рягъятди мусурмарилан футнийир алурудар, дурар мушрикъар ву, клурудар арайиз гъюз хъюгъна. Гизаф аллагъарихъ хъугъувал (ширк) динсузвалин варитлан гъагъи жюре ву. Аллагъдихъ ﷺ хъугърудариз, ихъ Мугъяммад Пайгъамбар ﷺ Аллагъди ﷺ Гъаънайир вуйвал тасдикъ алурудариз, имандин чарасуз вуйи йирхъуб шартI ва Исламдин чарасуз вуйи хъуб шартI клулын бисрудариз мушрикъар, мунафикъар пувал ахмакъвал даринхъа? Гъаци клуру касди чаина лапра гъагъи гунагъ гъадабгъура. Гъаддин гунагъ инсан йивну йиклувализ, къяпавализ, арагъ – чъахир убхъувализ, тлафалвал алубаз вуйи ва гъам жара гунгъартлан ахъюбра кади ву.

Ширк фицир вуш сар кас Аллагъдихъди ﷺ тевбаз ясана Аллагъдилан ﷺ гъайри шлиз – вуш жарариз ва фтиз – вуш жарабдиз ибадатвал алубаз клуру. Аллагъдихъ ﷺ хъугъру мусурмариз гъаци дарклуру ва даралпуру. Хъа амма ширкдихъди гъамцдар гъяракатар тевувал (барабар алувал), мисал вуди гъадабгъиш, шлихъна – вуш кюмек ккун алури илтиклувал ясана Пайгъамбарин ﷺ шафааът ккун алувал ширк ву клури гъисаб алувал Шариаътиккан абъгъдурвалиан арайиз гъюру. Муганайиз Пайгъамбарикан ﷺ шафааът ва авлийириккан кюмек ккун алууб метлебининди илтиклуз хай шлу гизаф къадар тасдикъвалар

ва себбар къаин алури шуи, хъа амма гъич саб йишваъра гъадрариз ибадат дапну ккуниваликан, дурар Аллагъу Тааблайихъди барабар алуинай, клури дупнадар. Эгер гъаму ляхнийъ фаркъвал рябкъюраш, вари ачухъ хъибди, ари гъаддиз мушваъ улхуб ширкдикан гъябгъюрадар ва шли мусурман касдиз ширквалин тягъна кипраш, гъацир кас уч динсузвалиъ ахъбан къурхувалиъ учъвра.

Гъядисдиъ дупна: «Эгер шли – вуш диндин гъардшиз динсузур (кафир) вува, клури гъапиш, гъадмуган гъадрарикан санур кафир (динсузур) хъиди» (Муслим ва Бухари). Имам Харамайни Мугъяммад Жувайнийи гъаддихъди аьлакълу вуди мяналу гафар гъапу.

– Гардандикк гъюрс ккабхъну гъягъюз хай шулин?

– Эгер инсан гъаму гъюрснан баракат бадали анжагъ Аллагъу Тааблайи дугъаз кюмек алурувалин умудлу вуш, думуган дугъаз чан гардандикк гъюрс ккади лиузу хай шулу. Гъюрс ккибтлуз хай шлувал тасдикъ алуру далилар гизаф а, гъадрарикан саб къайд алухъа, фицики саб жерге аьсгъябар Пайгъамбарин ﷺ дюаъ биклури ва чпин веледарин гардарики ккахъри гъахъну. Хъа аьсгъябари алури гъахъиб ухъузра алуз хай шлувал гъич сариъанра инкар алуз даршул.

Рузнама

апрель

Дни	Утренний	Восход	Обеденный	Послеобеденный	Вечерний	Ночной
1	3.50	5.29	12.00	15.27	18.18	19.44
2	3.48	5.27	12.00	15.27	18.19	19.46
4	3.44	5.23	12.00	15.28	18.21	19.49
6	3.40	5.19	12.00	15.29	18.23	19.52
8	3.36	5.16	12.00	15.30	18.26	19.55
10	3.32	5.12	12.00	15.31	18.28	19.57
12	3.38	5.09	12.00	15.32	18.31	20.00
14	3.22	5.05	12.00	15.33	18.34	20.04
16	3.18	5.01	12.00	15.33	18.36	20.07
18	3.13	4.58	12.00	15.34	18.38	20.10
20	3.10	4.56	12.00	15.35	18.40	20.13
22	3.05	4.53	12.00	15.35	18.42	20.15
24	3.01	4.50	12.00	15.36	18.44	20.19
26	2.57	4.49	12.00	15.38	18.47	20.23
28	2.52	4.44	12.00	15.38	18.49	20.26
30	2.49	4.42	12.00	15.39	18.51	20.29

Учредитель
Благотворительный фонд «Путь».
Газета печатается по согласованию и одобрению Духовного управления мусульман Дагестана

Редакционный совет
Председатель редакционного совета муфтий РД
Ахмад-хаджи АБДУЛАЕВ

заместитель муфтия РД
Махди-хаджи МУТАИЛОВ
Мухаммад-Рамазан РАДЖАБОВ

Редактор
Пирмагомед КАСИМОВ

Канонический редактор
Мухаммад-Рамазан РАДЖАБОВ

Художник
Саид САИДОВ

Компьютерная группа
Асият ХАНОВА
Ахмед МАГОМЕДОВ

Менеджер
Мухаммад ХИРИЯСУЛАЕВ

При перепечатке ссылка обязательна.
Набрано и сверстано на компьютерной базе газеты «Ас-Салам».

Газета зарегистрирована Управлением Федеральной службы по надзору за соблюдением законодательства в сфере массовых коммуникаций и охране культурного наследия по ЮФО (г. Ростов-на-Дону).
Свидетельство о регистрации ПИ № ФС 10-6401 от 15 декабря 2006 г.
Индекс 51325
Отпечатано в ООО «Дом печати» по адресу: пр-т Акушинского, 20. Заказ № _____

Сдано в печать 10 март 2009 г.
Тираж 1 000 экз.
Адрес редакции
367015, РД, г. Махачкала, ул. М. Ярагского, 128.
Тел.: (8722) 61-00-64.
По вопросам подписки и доставки обращайтесь по телефонам:
по Республике Дагестан — 8-988-699-28-24 по г. Махачкале — (8722) 914-222.
E-mail: info@assalam.ru; www.assalam.ru